

Податкова накладна заповнюється у звичайному порядку, а у графі 3 наводять відомості про послугу «Послуги з перевезення вантажу». Далі податкова накладна заповнюється залежно від того, у якому вираженні у перевізника вимірюється його послуга.

Підприємства, які здійснюють перевезення вантажу на замовлення, повинні відображати доходи, отримані від надання таких послуг, на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». Одночасно з визнанням доходу в бухгалтерському обліку відображаються й витрати на надання послуг перевезення на субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг». До собівартості реалізованих послуг перевезення зазвичай входять такі витрати, як оплата праці водія та нарахований на неї ЄСВ, вартість використаних паливно-мастильних матеріалів тощо. Але спершу такі витрати групуються на рахунку 23 «Виробництво».

Список використаних джерел:

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч. посіб. / П. Й. Атамас – К.: Центр наукової використаних джерел, 2008 – 392 с.
2. Базиліук А. В. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та автоперевезень: навч. посіб. / А. В. Базиліук, О. І. Малишкін – К.: Центр учбової використаних джерел, 2011. – 256 с.

УДК 657

*Івченко А.О.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Лаврова-Манзенко О.О.,
ст. викладач
Черкаський національний університет
Імені Богдана Хмельницького*

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Експортні операції - комерційна діяльність, пов'язана з продажем та вивезенням закордон товарів, робіт, послуг, для передачі їх у власність іноземному контрагенту. Всі країни намагаються стимулювати

товаровиробника до експорту продукції, заохочуючи субсидіями, податковими пільгами, кредитами з низьким відсотками, дотаціями. Експорт формує значну частину валютної виручки країни. Наприклад, за 2019 рік експорт продукції аграріями склав 22,2млрд.доларів США, що на 19% більше ніж в 2018 році. У 2018 році експорт продукції АПК забезпечив майже 40% валютної виручки України [1].

Здійснення експортних операцій на Україні регулюється Законами України; Указами Президента України; Декретами Кабінету Міністрів України; Положеннями Міністерства економіки України, Міністерства Зовнішньоекономічних Зв'язків, інших міністерств і відомств, що регулюють окремі питання тарифного і нетарифного характеру; угодами, укладеними Україною з іншими державами і іншими законодавчими актами України.

Основа регулювання діяльності підприємств України на зовнішніх ринках - це Закон «Про зовнішньоекономічну діяльність», який дає визначення основним термінам, застосовуваним у практиці зовнішньоекономічної діяльності; закріплює основні принципи і правила здійснення зовнішньоекономічної діяльності; визначає коло суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, їх права та обов'язки; дає перелік можливих видів зовнішньоекономічної діяльності [2].

Необхідною умовою перетинання митного кордону України при експорті продукції є виконання митних формальностей, порядок здійснення яких регулюється Митним Кодексом України [3].

Бухгалтеру, який проводить облік експортних операцій, потрібно володіти знаннями та слідкувати за змінами в законах та положеннях, що стосуються експорту, щоб своєчасно відображати проводки та правильно виписувати документи. Основою оподаткування експортних операцій є поєднання нормативів Митного Кодексу та Податкового.

Згідно із п. 188.1 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів [4].

Пунктом 187.1 ПКУ визначено, що датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ за операціями з експорту товарів є дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства [4].

з метою визначення згідно із п. 187.1 ПКУ дати виникнення податкового зобов'язання з ПДВ у разі експорту товарів, датою оформлення митної декларації вважається дата завершення процедури митного оформлення експортної операції, яка визначається за фактом проставлення посадовою особою митного органу на всіх аркушах такої декларації відбитку особистої номерної печатки, а в разі електронного декларування – за фактом засвідчення електронним цифровим підписом посадової особи митного органу електронної митної декларації [4].

На дату виникнення податкового зобов'язання платник ПДВ – експортер складає податкову накладну з урахуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют, який встановлено Національним банком України у попередній робочий день [4].

Проблемою обліку експортних операцій є правильність обчислення ПДВ, а саме, дата виникнення податкового зобов'язання. Раніше дата виписки податкової накладної була датою виникнення першої події — або кошти прийшли на рахунок, або дата відвантаження товарів чи послуг. Зараз згідно з ПКУ ,датою виникнення зобов'язань з ПДВ є дата оформлення ВМД ,а саме дата перетину кордону України(як відповідна особа митного органу поставить штамп з датою).І хоча ставка податку на додану вартість при експортних операціях рівна нулю- повинна бути складена податкова накладна ,а звільнення від ПДВ є однією з пільг, яка надається державою експортерам.

З цієї пільги потрібно раз у квартал подати звіт, а в декларації з ПДВ експортні операції відобразити окремим рядком. Декларація ПДВ подається щомісячно. Також при обчисленні суми поставки у податковій накладній, береться курс НБУ на дату поставки(вантажно-митної декларації),а якщо

поставка припала на вихідний-то курс НБУ на день, що передує даті відвантаження [4].

Також проблемою в обліку експортних операцій є те, що товар, роботи та послуги можуть бути відвантажені на умовах часткової оплати, або після оплати, тому треба вести облік курсових різниць, що теж потребує від бухгалтера додаткового часу і навичок.

Отже, порядок відображення в обліку експортних операцій залежить від умов їх оплати. Для відображення експортних операцій в обліку слід користуватись вимогами Податкового кодексу України згідно зі внесеними змінами. Експортні операції – одне із джерел наповнення країни іноземною валютою, а державна підтримка операцій сприятиме підвищенню добробуту населення і, відповідно, держави

З метою подальшого спрощення ведення бізнесу в Україні Національний банк скасовує вимогу щодо обов'язкового продажу валютних надходжень.

Норма, яка зобов'язувала підприємців продавати 30% валютних надходжень на міжбанківському валютному ринку, перестала діяти з 20 червня 2019 року. Це валютне послаблення не мало негативних наслідків для макрофінансової стабільності. За статистикою останніх років, коли норматив обов'язкового продажу валютних надходжень становив 50%, так і з 1 березня 2019 року, коли він був зменшений до 30%, бізнес загалом продавав понад 90% валюти, майже всю валюту.

Список використаних джерел:

1. Українські аграрії вийшли в лідери за обсягами експорту та валютної виручки — частка 39%. AgroPirtal. URL: <https://agroportal.ua/ua/news/ukraine/ukrainskie-agrarii-vyshli-v-lidery-po-obemam-eksporta-i-valyutnoi-vyruchki/> (дата звернення: 06.02.2020).
2. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України. Верховна Рада. № 959-ХІІ від 16.04.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 06.02.2020).
3. Митний Кодекс України. Верховна Рада. № 4495-VI від 13.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 06.02.2020).
4. Податковий Кодекс України. Верховна Рада. № № 2755-VI від 02.12.2010р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 06.02.2020).